

stripschrift

Nummer 7 - juli 1969

Stripschrift is een uitgave van Het Stripschap, Nederlands centrum voor belangstellenden in strips.

Versijnt twaalf maal per jaar.

Secretariaat en redactie: Van Tuyll van Serooskerkenweg 79, Amsterdam, telefoon (020) 71 84 15.

EEN NIEUW BEGIN

Weer ligt een nooduitgave van Stripschrift voor U — in een niet eens zo onaantrekkelijke vorm als het woord zou doen vermoeden...

Temidden van het hooi dat Het Stripschap op zijn vork heeft genomen neemt Stripschrift toch wel een bijzonder prominente plaats in. Enerzijds naar buiten; hoevelen niet hebben hun weg naar Het Stripschap gevonden via een ergens losgekocht nummer van Stripschrift. Anderzijds naar binnen: als enig Nederlands vakblad voor belangstellenden in strips.

Het heeft het bestuur van Het Stripschap dan ook verdrotten dat het Stripschrift in het hele land in nauwelijks tien steden viel aan te treffen, dat het zo onregelmatig verscheen en dat sommige redactionele bijdragen een halfjaar en soms nog langer moesten blijven liggen, voor ze konden worden geplaatst. Met het 29ste verhaal van Erik de Noorman begon Stripschrift meer dan een jaar geleden, voor het in het nu voor U liggende nummer (eindelijk) afloopt: bepaald niet de geschikste manier om van het verhaal te genieten. Ware Het Stripschap er nu financieel op vooruitgegaan, dan zou alles tot daaraantoe zijn geweest. De waarheid is evenwel dat sedert Stripschrift in offsetdruk verschijnt, de netto-opbrengst uit losse verkoop aanzienlijk wordt overtroffen door de drukkosten. Wijzen wij er tenslotte op dat de tijd, besteed aan het produceren van Stripschrift, vrijwel volledig ten koste gaat van andere Stripschap-activiteiten, zoals de oprichting van een documentatiecentrum, dan begrijpt iedereen hoe naarstig het bestuur op zoek was naar een manier om uit de impasse te geraken.

Bewust schrijven wij niet „op zoek is”, maar „op zoek was”: na besprekingen die een jaar hebben gevegd, kon op 16 april een afspraak worden gemaakt met Levisson in Rijswijk. In grote lijnen komt deze erop neer dat Stripschrift voortaan kan beschikken over de redactie faciliteiten die drukkerij Levisson met het oog op enige andere periodieken reeds ter beschikking staan. Lay-out en drukwerk blijven uiteraard voorbehouden aan drukkerij Levisson, terwijl deze zich eveneens belast met het verzenden van Stripschrift aan de leden van Het Stripschap (waartoe het bestuur een kollektief abonnement heeft genomen) en met het verspreiden van Stripschrift over een groot aantal verkoppunten in ons land, bij laatstgenoemde activiteit overigens trouw terzijde gestaan door Stripschap-vrienden G.C.J. Roord en Emile de Vries.

Drukkerij Levisson gaat Stripschrift voor eigen risico met ingang van 1 september als maandblad voor Het Stripschap uitgeven. In de losse verkoop zal ieder exemplaar een volledige, niet eerder (of desnoods heel lang geleden) in boekvorm verschenen stripverhaal bevatten. Ook alle leden van Het Stripschap krijgen ter kennisgeving een „dik” septembernummer. Willen zij Stripschrift echter ook ná september met inbegrip van de herdruk ontvangen, dan zullen zij daarvoor een kleinigheid bij moeten betalen. Hoewel wij ons nauwelijks kunnen voorstellen dat er leden zijn die dat er niet voor over hebben, ligt de beslissing vanzelfsprekend bij U. Graag zouden wij dan ook zien dat U binnen één week na ontvangst van het septembernummer van Stripschrift uw keuze bepaalt uit onderstaande twee mogelijkheden:

1. U ontvangt zonder extra kosten de overige drie, in 1969 nog te verschijnen afleveringen van Stripschrift maar dan ook met uitsluiting van de herdruk!
2. U heeft Uw contributie 1969 ad minimaal f.10 voldaan en gireert nu f.2,- ten teken dat U ook de overige dit jaar te verschijnen Stripschriften, compleet met herdruk, wilt ontvangen.

Men kan gerust stellen dat met het verschijnen van het 7de nummer van Stripschrift een periode wordt afgesloten, een periode die begon toen Kees Darts noest stencils betypte. Hoewel wij hopen dat U voor Stripschrift wilt blijven schrijven, valt helaas niet aan de realiteit te ontkomen dat een Stripschrift, Het Stripschap waardig, niet meer uitsluitend op vrijwillige krachten kan drijven. Met het ten doop houden van Stripschrift 8 op 29 augustus zal een nieuw tijdperk aanbreken.

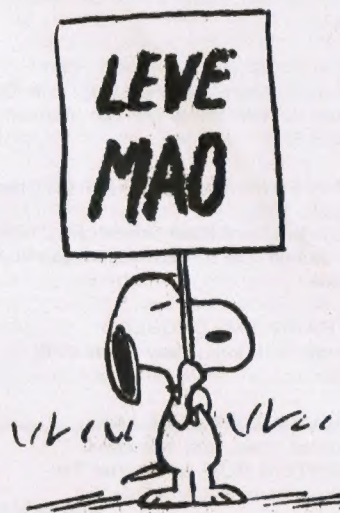
Het bestuur heeft gemeend bij die gelegenheid een redactie-adviesraad te moeten instellen die in het algemeen eenmaal per maand bijeen zal komen en die zich uitsprekt over de inhoud van verschenen en toekomstige nummers en op deze manier richting geeft aan het redactiebeleid.

Voorlopig wil het bestuur zich als permanent lid van deze raad beschouwen. Het zou zich echter graag gesteund weten door andere leden van Het Stripschap. Wij zouden het dan ook op prijs stellen wanneer diegenen onder U, die bereid zijn om eens als gast deel te nemen aan de beraadslagingen van de redactie-adviesraad, zich bij het secretariaat willen opgeven. Zij kunnen dan een uitnodiging voor een der komende bijeenkomsten tegemoet zien, terwijl hun reiskosten worden vergoed.

Formeel gesproken gaat er iets van de ongebondenheid van Stripschrift verloren. Het bestuur rekent erop dat het daardoor, beter dan voorheen in staat zal zijn, de doelstellingen van Het Stripschap te verwezenlijken.

Het Bestuur.

LEVE MAO

‘LANG LEVE VOORZITTER MAO,’ luidde het opschrift van een vorig jaar door een Chinese student vervaardigde tekening. Hij werd deswege berispt en gedwongen te bekennen dat hij de leider ernstig had beledigd, door de hierboven geciteerde tekst te calligraferen op een spandoek dat in zijn cartoon werd meegevoerd door SNOOPY, de beminlijke speurhond uit CARL SCHULZ’ onovertroffen strip de PEANUTS.

Voorzitter Mao, aldus het vonnis tegen de vermoedelijk welmenende kunstenaar, was in zijn eer en goede naam aangetast, omdat vleiende woorden aan zijn adres in de mond waren gelegd van een figuur als Snoopy, ‘een bovennatuurlijk wezen en een kapitalistisch monster.’

IDÉFIX

In Groningen zijn we er dan toch in geslaagd een actieve kern Stripschap-leden te formeren. Na een oriënterende bijeenkomst in december konden we de eerste echte stripavond, in Groningen te houden, annunceren. Behalve de leden uit Groningen en één uit Friesland-toonden zeker dertig aanwezigen hun belangstelling voor de films, door een welwillende fotowinkelier beschikbaar gesteld. (Donald Duck en Laurel & Hardy); daarna voor Ben van Voorn, vroeger medewerker van Marten Toonder, die vertelde over de wijze, waarop een strip tot stand komt. In een plezierig gesprek verkregen we heel wat inside-information. Wie echter dacht, dat velen zich als lid zouden aanmelden, kwam bedrogen uit. Het waren er slechts twee... We houden het nu maar op bijeenkomsten in kleiner verband. Tenslotte vestig ik uw aandacht op de steeds actiever wordende Provinciale Zwolsche en Overijsselsche Courant, die, naast dagelijks Panda, Suske en Wiske en Brammetje Fok, sinds kort een halve pagina Lucky Luke in de weekendbijlage publiceert en vanaf 5 maart ‘s-woensdags een hele pagina VanderSteen-strips, in kleur. En het Nieuwsblad van het Noorden heeft Rechter Tie geruild voor Huon de Neveling van Gerrit Stapel.

Cor Nijmeijer.

LAATSTE NIEUWS I

Zojuist bereikt ons de heuglijke tijding van de herverschijsning van KAPITEIN ROB 4, 5 en 6 (nieuw) oftewel 10 tot en met 18 (oud).

Wij hopen van harte dat ze net zo vlug uitverkocht zullen raken als de eerste drie.

LAATSTE NIEUWS II

In het Amsterdamse Leidsepleintheater en het Haagse Bijou is de laatste week van juni dan toch eindelijk als tekenfilm in kleuren ASTERIX LE GAULOIS in première gegaan.

We hoeven u niet te vertellen dat de geschiedenis zich voor het begin van onze jaartelling afspeelt.

Op dus naar de vechters, de schavuiten, de drinkers.

STRIPS IN BRUSSEL

Wie de onlangs in Antwerpen gehouden tentoonstelling ‘Het beeldverhaal in Vlaanderen en elders’ (zie Stripschrift 6) mocht hebben gemist, kan zijn schade nog inhalen, want het meeste materiaal is nu (weer) in Brussel te zien.

Nog geen jaar geleden sloot ‘Het stripverhaal in België’ zijn poorten, of ‘De wereld van het beeldverhaal’ opent de zijne. Ook deze tentoonstelling wordt in Brussel gehouden, zij het ditmaal in de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis aan het Jubelpark.

Tot en met 30 augustus kunt u er dagelijks (behalve vrijdags) terecht van 9.30 tot 12.30 uur en van 13.30 tot 17.00 uur. Warm aanbevelen.

Adressen bestuursleden:

P. Hans Frankfurter, voorzitter
Sloterweg 1212
Amsterdam

R. Richard, secretaris
van Tuyll van Serooskerkenweg 79
Amsterdam.
Tel.: 020-718415

H.R. Mondria, penningmeester
Tevelingshof 8
Leiden.

K. Helderman, adj.-secretaris
Zocherstraat 60 111
Amsterdam.
Tel.: 020-247604, overdag
020-168214, ‘s-avonds

Girorekening: 1513000 t.n.v. de
penningmeester van Het Stripschap te Leiden.

De strip in de Nederlandse pers

Tja, eigenlijk hadden alle Nederstrips al in Stripschrift 3 moeten staan, ja, maar het is een beetje een rommeltje geworden, hè. Onder het kopje LANDELIJKE DAGBLADEN stonden eerst door elkaar wat van die bladen en vervolgens een zooi regionale bladen (en nog lang niet eens allemaal). Een puinhoop dus. Hieronder volgt alles wat vergeten en zoekgeraakt is (hoop ik). Eerst wat landelijk spul; dan de regionale pers van de A. tottenmet de N en dan nog wat week- en andere bladertjes. Ik hoop dat alles er nou inkomt. Afijn, U ziet maar. (Een volgend keer de Belgiese Pers). c.j.

LANDELIJKE DAGBLADEN (vervolg)

DE TIJD
Robbie de Beer is weer terug, U weet wel, Bruintje Beer (Ruprecht is niet). En dan natuurlijk al die andere.
DE VOLKSKRANT
Vergeten de satiriese weekstrip van George Mazure. Vlak onder Wandelganger.
HET FINANCIËELE DAGBLAD, de HANDELS- EN TRANSPORTCOURANT en het NEDERLANDS DAGBLAD (ex-Gereformeerd Gezinsblad) bezondigen zich niet aan strips. Ik en mijn huis, wij zullen de Here dienen. (Vroeger: aangaande mij en mijn huis, wij zullen den Heere dienen) (Ieus Gereformeerd Gezinsblad).

REGIONALE DAGBLADEN (ook al vervolg)
ALKMAARSCHÉ COURANT heeft 4 strips, nl. Tekko Taks, van wie? verschijnt ook in het heerlijke blad avondlectuur, van het Mammieconcern dat ook Annie Hans' Romans uitgeeft.... rechter Tie, ja, van Van Gulik. Dr.R. Carol Day, van Kenneth Inns (óf van David Wright)
Even in het PBOC opzoeken; hm, Wright is vorig jaar gestorven. Inns heeft waarschijnlijk de strip overgenomen. uit.).
Tenslotte staat in deze AC kapt. Rijkers. Wie dit gruwel op zijn geweten heeft weet ik niet.

DE AMERSFOORTSCHE COURANT heeft Josephine, van Elisabeth Brozowska. Carol Day ook hier.
Panda van ene Toonder.
Suske en Wiske, Willy Vandersteen
Op een andere pagina Alfred van MOCO

DE NIEUWE APELDOORNSE COURANT heeft: Piloot Storm, niet gesigneerd, een SF-strip; (jajajajaja) Rechter Tie; Waf waf tekko taks; Hm. Op.

DE ARNHEMSCHE COURANT heeft: (verspreid door de hele krant)
Batman (tja) van Bob Kane; Panda; Brammetje Fok, van Cor Docter & B.v.Leeuwen.

'T BINNENHOF:
Lucky Luke van de befaamde (Robbedoes, Pep, albums) Morris;
Suske en Wiske;
Biggles, ontsproten aan het grijze brein van W.E. Johns (we hebben allemaal wel een rijtje van die boeken in ons kastje staan, hè?); o ja, de tekeningen zijn van (studio) Vandersteen; nu komt

HET BRABANTS DAGBLAD:
Heer Bommel (en de Tuttelworm at the moment);
Ferdinand (Mik); Piloot Storm; sinds kort ook Suske & Wiske; Nero & co (Marc Sleen). en tenslotte de nieuwe, erg goede strip KNIEBEL, elke week in de zaterdagbijlage, sinds 11 mei. Tekenaar nog onbekend.

HET BRABANTS NIEUWSBLAD:
Nero, Paul Vlaanderen (van wie, van wie?), en Carol Day.

HET CENTRUM:
Lucky Luke, Nero en Biggles.

'T DEVENTER DAGBLAD heeft:
De Zwarte Anubis, van wie? ; Fred Basset van ene Graham, niet onverdienstelijk.
Tenslotte:
Paul Vlaanderen.

DE DORDTENAAR:
is een kopblad van het ALGEMEEN HANDELSBLAD, en heeft dus dezelfde strips (oa Oerm).

HET EINDHOVENS DAGBLAD heeft:
Tom Poes, Suske & Wiske, Nero en Ferd'nand;
bovendien Polle (ook wel: Petzi), Pelli (ook: Pelle) en Pingo (ja, Pingo), van V. Hansen.
Verscheen eerder oa in het kleinekin-derenblad OKKI (voor RKschooljeugd onder de 9).

FRIESE KOERIER, geen strippagina. Dat zou ook overbodige moeite zijn voor de twee (2) strips die dat blad arm is: Paul Vlaanderen en Tekko Taks. Arme Friezen. En dan

de nee het FRIESCH DAGBLAD, dat is al niet beter.
Smidje Verholen en Polle, Pelli & Pingo. Tja.

Nu een krant met ZES strips (ja, die zijn er ook):

DE GELDERLANDER, Die bevat Sus & Wis, Paul Vlaanderen, Kapitein Rijkers, Walter and Connie, (Swan BBC), (in het Engels), Polle enz., en Carol Day.

GOOI- EN EEMLANDER: mm, vijf strips, en wel: Panda, Suske en Wiske, FERD'nand, Brammetje Fok en Tom Sawyer, van JUKE.

DE GRAAFSCHAPSBODE heeft Kapitein Rob, Piloot Storm en Tekko Taks.

DE HAAGSCHE COURANT heeft Panda, Rechter Tie, Brammetje Fok, Davy Jones (McWilliams & Leff) en Batman. Dat is 5.

DE NIEUWE HAAGSE COURANT heeft er maar drie.
Brick Bradford (Paul Norris), Ferd'hands en (huhuh) De Scheepjongens van Bontekoe

'T HAARLEMS DAGBLAD:
Panda, Polle enz., Davy Jones en Br. Fok.

LEEWARDER COURANT:
Batman. (tata, tata, tataaaaaa)
KAPITEIN ROB, én Rechter Tie, Piloot Storm en Carol Day.

HET LEIDSCH DAGBLAD:
Panda, Rechter Tie en Brammetje Fok.

DE LEIDSE COURANT:
Lucky Luke van ouwe Morris, Suske en Wiske en Biggles.

HET LIMBURGS DAGBLAD hebben we in het vorige nummer nog uitgeroepen tot de DE BESTE STRIPKRANT VAN NEDERLAND. En terecht! In dat nummer zat een voorbeeld van de Limburgse kleurenstrippagina tussen onze kolommetjes doorgeniet. Overigens zit die kleurenbladzij geen éénmaal maar liefst tweemaal per week in het Limburgse Dagblad. Die kleurenstrips (2x per week dus) zijn: Suske en Wiske, De familie

door J. W. VAN ERP en C. J. AARTS

Snoek, De vrolijke rakkers en Karl May (allemaal uit de Vandersteen Studio). En (nog even) elke dag in zwartwit: Fred Basset, Kapitein Rob, Panda, Batman, Simpelman, Walter en Connie en Suske en Wiske. Zo.

HET NIEUWSBLAD VAN HET ZUIDEN:
Heer Bommel, Ferd'nand (Mik), Kappie, Suske en Wiske (Willy Vandersteen) en Nero & Co (Marc Sleen).

HET UTRECHTS NIEUWSBLAD heeft naast haar strips ook nog een striprubriek van Frits Koffijberg. Eh...Hoezee!

WEEK- EN ANDERE BLADEN ENZ. (geen vervolg)

In de DRACHTSTER COURANT Kappie van Toonder, Marten.

DE ECHO VAN HET ZUIDEN spuit Smidje Verholen uit de Avan Studio.

GRAFIA Hinter & Minter - Marten Toonder

DE GROENE AMSTERDAMMER Artikelen over strips van Don van der Veer.

HAAGSE POST: het aftreksel Sadine van Jan Godschalk en Ton Kooreman. Ach, dat is trouwens al ter ziele
HITWEEK ... eh ... Withé'k heeft al weer een hele tijd geen Krazy Kat meer, verdomme! Maarrrr Krazy komt terug, zo wordt ons beloofd.
Wel heeft Hitwake Witje en andere strips van die goeye Theo van den Boogaard.

KRO-GIDS: Het spook bla bla (tja tja)

LIBELLE sinds 1 jan. Bessy Turf (overgenomen van Cri z.g.) en MARGRIET Hiawatha van Walt Disney

LIEMERS KANTAERN: De schat in het zilvermeer; een Karl May verhaal, dat door de hoofdredakteur eiges vanuit het Duits vertaald wordt.

PAN-OPTIKUM bevat(te) strips van Victor Couwenbergh en Anno Govers en vaak een striprubriek. Plus ook vaak besprekingen van Bommelperhalen.

PEBBLIKAATSIES: Publikatie van The Pebbles Fenklup Nederland.

INGEZONDEN STUK

STRIPSCHRIFT TE EENZIJDIG

Het Stripschrift moet, ondanks het feit dat het Stripschap speciaal de Nederlandse strip propageert, ook grote artikelen over buitenlandse tekenaars en strips bevatten.
De leden van het Stripschap zijn niet allemaal Bommel- en Erikverzamelaars. Er bestaat b.v. ook veel belangstelling voor Willy Vandersteen. Vooral over zijn vroeger werk bestaat nogal wat verwarring.
Ook kan het werk van hedendaagse striptekenaars als de tekenaar van Ravian, John Bakker en Gideon Brugman belicht worden. Verder zal b.v. een artikel over animatie van de heer Kamphuis wel bevallen.
In het kort: laat het Stripschrift niet te eenzijdig worden.

H.J. Schumacher

Publiceert o.a. artikelen over Pebbles en The Flintstones.

PLUG heeft The Katzenjammer Kids niet van de dit jaar overleden Rudolph Dirks of zijn zoon John maar van Joe Musical. De stripschriftrecherche gaat al die mystifikaties rond The Katzenjammer Kids & The Captain of the Kids oplossen, hoor (geduld).

PRINSES: Polletje Pluim (Mantena) + Teddy en Ferry (?)

PROPRIA CURES geen strips, verdorie, maar wel vaak goeye striprecensies van Wim Noordhoek.

RADICAAL (van de P.S.P.) Loek door Marten

REVU. Vroeger inderdaad Andy Capp (en meer), tot voor kort Hipper z.g. (zucht) van Hans Ferrée en Daan Jippes en nu (thans) Astérix (hoi) natuurlijk van het duo U&G

DE SPIEGEL: Puk en Poppedijn door P.C. Wijn (rijmt)

STRIPSCHRIFT (aha, ons eigen bladertje) de lotgevallen van Eric de Noorman en wel het verhaal Gunnar de Gevreesde. Tjonge.
En binnenkort misschien een Tom Poes herpublicatie. Nounou.

DE TELERAAF (niet de gier) dus Damrakker van?

TELEVIZIER: Paulus de Boskabouter (Jean Dulieu). Wanneer komt Amoebe van Malsen weer eens terug? Te links, AVRO's Televisier?

VARA-GIDS: Blondie van Chic Young

VRIJ NEDERLAND: Feifer by Jules Feifer

NIEUWE WINTERSWIJKSE COURANT: slechts één strip: Doki Durf, door Piet van Elk

DE WITTE KRANT: Popeye (hihi)

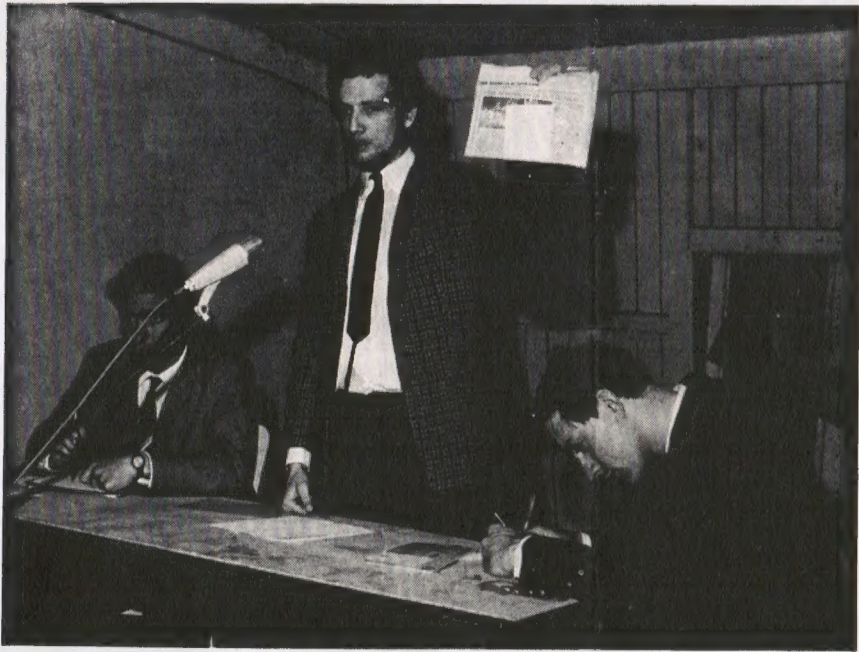
en tenslotte DE WOUDKLANK met Fred Frame van Van Exter.

In het septembernummer zal een van de wensen van de heer Schumacher in vervulling gaan; daarin komt namelijk de Willy Vandersteen story (red).

STRIPFIGUURTJE JACKIE ZINGEND OP DE PLAAT

Het stripfiguurtje Jackie, popzangeresje bij de beatgroep 'De Wild Boys', is vocaal tot leven gewekt.
Jackie en de Wild Boys is een strip uit het meisjesweekblad Tina, dat gepubliceerd wordt door NV Uitgeverij Spaarnestad te Haarlem. In het nummer van 21 juni 1969 werd een grammofoonplaatje meegehecht, waarop Jackie zingt en de Wild Boys een niet minder wild beatnummer ten beste geven. Het betreft hier een zgn. folie-klankdruk, vervaardigd door Boom-Ruygrok NV te Haarlem. Het grammofoonplaatje werd in de hele oplage, die maar liefst 180.000 exemplaren telt, meegezonden.

Strips duur betaald en gratis geruild

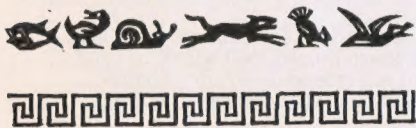
Smerum!... Repje!...

Welwillend afgestaan door de
Haagsche Courant

De liefhebbers van stripverhalen hebben voor felbegeerde exemplaren wel het een en ander over. Dat is duidelijk gebleken tijdens de veiling, die het Stripschrift op zaterdag 26 april j.l. organiseerde in het gebouw van de Experimentele Maatschappij te Den Haag. De opkomst was groot — het theaterzaaltje op zolder was stampvol — en de geboden bedragen waren niet voor de poes. Wèl voor Tom Poes echter, want dit stripfiguurtje was, met Aram, favoriet. Het beroep van stripveilingmeester werd vlot uitgeoefend door Frans Schiereck, student in de wiskunde, die in vijf kwartier 102 kavels de hamer liet passeren. Goed in de stripmarkt lagen, zoals gezegd, de Tom Poes-verhalen; om enkele voorbeelden te noemen: 'Tom Poes en de Tuttelworm': f. 7,50; 'Tom Poes en het boeroog' (knipsels): f. 8,-; 'Tom Poes en het Slaagsysteem': f. 13,-; 'Tom Poes in het land van de Blikken Mannen': f. 16,50. Het hoogste bod werd echter gedaan op een zeldzaam exemplaar van 'Aram en de schatten van Bagdad', dat voor niet minder dan twee-en-twintig gulden van de hand ging. Kapitein Rob, Koning Hollewijn, Bulletje en Bonestaak, deden het beslist minder goed. Als laatste stuk werd — voor f. 8,50 — 'Heer Bommel en zijn heldendaden' uitbesteed. Van de 102 kavels gingen er 31 terug, omdat zij de gevraagde minimumprijs niet haalden; de overige 71 leverden in totaal het aardige sommetje van 460 gulden op.

De wat minder kapitaalkrachtige stripverzamelaars konden in de middaguren, tijdens de ruilbeurs, aan hun trekken komen. In een wat sombere ruimte op de eerste etage van de EM lagen de boekjes en knipsels, in koffertjes aangedragen, uitgestald. Er werd gekeken, gebladerd, hier en daar gelezen, druk gepraat, en tenslotte geruild. Zo wisselden vele stripfiguren van eigenaar en gingen de meeste liefhebbers enkele begeerde exemplaren rijker, de dubbele armer, tevreden naar huis. De belangstelling van de kant van pers en radio was groot. Niet alleen stripveiling en ruilbeurs, doch ook Stripschap en Stripschrift kregen daardoor een verheugende dosis publiciteit.

WIST U DAT...?

Onlangs kreeg ik de complete 1e jaargang van het weekblad 'TOM POES' (van 28 november 1947 tot november 1948) in handen en wist u nog, dat:

1. de handtekeningen van Wim Lensen de apenstreken van Sim en Pans, Professor Eureka), Henk Sprenger (Pilot Storm), James Ringrose (?) (Blix Kater, Willie en Wop), Frits Godhelp (Bas en van der Pluim; Bas lijkt overigens op Ollie Fant in Popperlo) en zelfs Hans G.Kresse (Eric, Xander — ten onrechte vergeten —, de goede daad van de dag) nagenoeg identiek zijn aan die van Marten Toonder (Tom Poes, Baron Bluff en Bartholomeus)?
2. de B. van Olivier B. Bommel 'Berendinus' betekent?

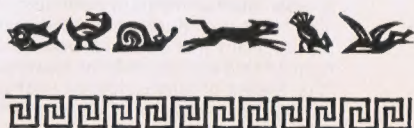
3. Filo Fop en Fiedelflier (bij de 'Spar' verschenen) dezelfde zijn (tekenaar Ben van 't Klooster)?
4. ene J. Kruis uit Rotterdam tweemaal een Bommel-tekenwedstrijd won?
5. Kappie, de Maat en de Meester respectievelijk Kapitein Anne Wobke, Tjeerd Siep Duizendschoon en Okkordis Tuit heten?
6. dat de eigenaardige druk (de zwarte pentekeningen werden in rood, groenig-blauw en/of bruin afgedrukt) er voor zorgde, dat vooral Prins Valiant zo'n mysterieus karakter kreeg (leg daarnaast de huidige uitgave van 'Vivo Press' en uitgeverij 'Nooitgedacht', die zijn schandalig, maar ja 35 cent en 1,95)?

Arne Zuidhoek.

OPROEP VOOR DE VOORBEREIDING VAN DE UITGEBREIDE BOMMELBIBLIOGRAFIE

Wie kan mij nog helpen aan inlichtingen over Tom Poes uit de Kleine Zondagsvriend en uit Ons Vrije Nederland (OVN) en over de BOMMELBODE (ook inlichtingen over buitenlandse uitgaven zijn welkom.)

H.R. Mondria, Tevelingshof 8, Leiden, tel. (01710) 32112

Aanvankelijk kunnen Eric en Halfra het pad volgen, doch na een wijl buigt het spoor af, het bos in en het voortgaan wordt bemoeilijkt. Stapvoets rijden zij voort, terwijl de Noorman hier en daar een twijg knakt, of een kap in een stam geeft om de krijgers, die volgen zullen de weg te wijzen. 'Mijn waarde Halfra,' vangt Eric na een kort stilzwijgen bedachtzaam aan, 'De gebeurtenissen van de laatste dagen moeten wel een verwarde indruk bij U achtergelaten hebben. Het is allemaal begonnen met dat jongmens, die Gunnar, die op zulke zonderlinge manier de rover uithing, dat ik mij door nieuwsgierigheid gedreven bij hem aansloot. Vrij onschuldig, nietwaar? Doch het geraamte in Gnuba's kerker was niet zo onschuldig en de tik die deze edelman U op het hoofd verkocht, evenmin!'

'Bij mijn zwaard, dat was een gemene streek!' snuift Halfra, eensklaps opnieuw vol gramschap. 'Nu blijkt heer Gnuba evenwel zelf het slachtoffer van een overval geworden te zijn,' herneemt Eric onverstoord, 'en terwijl men hem ontvoert, wordt alweer een tweede overval gepleegd, op een achtenswaardige edelman. Eens is er sprake van tenminste drie rovers, daarna vertoont er zich slechts één. Wat maakt gij daaruit op, heer Halfra?'

'Ik? Ahem.....ahem.....' stottert de zwierige edelman, in het nauw ge-

bracht door dit plotselinge beroep op zijn scherpzinnigheid, 'Wel, het is nogal duidelijk, hehehe....ahem....dattehe....'

'Dat er hier verschillende roversbenden druk bezig zijn, elkaar vliegjes af te vangen,' beantwoordt de Noorman zijn eigen vraag.

'Wel waarachtig, het lag mij op de tong, hetzelfde op te merken,' valt Halfra zonder blikken of blozen in. 'En dat snode knaapje heeft zonder twijfel zijn deel gehad in de duistere bedrijvigheden.'

De Noorman knikt. 'Het ziet er inderdaad naar uit, dat de jonge Gunnar niet zo onschuldig en onbeholpen is, als hij op het eerste gezicht leek.

Wel, eens te meer een bewijs hoe vaak schijn bedriegt. Ook wat betreft Gnuba wiens gehele voorkomen een afstotende indruk maakte, maar toch blijkbaar.....'

Met een ruk houdt Eric zijn paard in, terwijl hij Halfra beduidt stilte in acht te nemen. Gespannen luistert hij.....zijn scherp gehoor heeft hem ook ditmaal niet bedrogen.

Flauw klinkt het gesnuif van paarden door het stille bos....

'Stijg af en volg mij,' fluistert de Noorman gedempt tot zijn metgezel, 'doch wees op Uw hoede!'

Zij behoeven neit ver te gaan, om te zien waar het geluid vandaan komt; op een open met gras bedekte plek staan drie paarden. Nog omzichtiger wordt hun sluipen, de adem ingehouden, op de tenen, bereiken zij een knoestige spar aan de grens van de open ruimte en bespieden vanuit die dekking het toneel, dat zich voor hun verbaasde blikken ontvouwt.

Bij de drie paarden - zonder enige twijfel de paarden van Gnuba, de sporen wijzen het uit - staan vier tot de rand gevulde zadeltassen. En over deze tas- sen gebogen staat.....Gunnar, verdiept in de aanschouwing van een voorwerp, dat hij in de hand houdt.

'Dus toch Gunnar,' denkt Eric, een gevoel van pijn en teleurstelling niet kun- nende onderdrukken. 'Hoe heb ik mij zo in de knaap kunnen vergissen!' Hij be- grijpt opeens, dat het niet uitsluitend nieuwsgierigheid is geweest, die hem

zo hardnekkig het doen en laten van de jongeman heeft doen volgen. Neen, veel meer was het een gevoel van vriendschap en bezorgdheid over diens welzijn. Maar Halfra raakt in grote opwindung, als hij het voorwerp in 's mans handen herkent; het ruiterbeeldje dat op Gnuba's kamer stond! Te duidelijk staat het beeldje in zijn herinnering gegrift, dan dat hij zich zou kunnen vergissen.

Onwillekeurig tast zijn hand naar de pijnlijke buil op zijn hoofd en een on- beredeneerde woede welt in hem op.

'Ha, schurk, schavuit!' brult hij en stormt alle voorzichtigheid uit het oog verliezend, onstuimig door de takken naar voren. 'Sta, ik zal U leren!'

Ontzet kijkt Gunnar op. Een ondeelbaar ogenblik staat hij in twijfel, springt dan, het beeldje tegen zich aandrukkend op een der paarden en rent in vlie- gende galop weg, terwijl de beide andere paarden in paniek volgen.

'Gunnar, de rover,' mompelt Eric terwijl hij de vluchtende ruiter nastaart tot deze uit het gezicht verdwenen is. Dan buigt hij zich over een zadeltas en onderwerpt de inhoud aan een vluchtig onderzoek. Dit maakt hem niet veel wijzer.

'Ik vrees, dat deze jongeman ons voorgoed ontkomen is,' wendt hij zich tot Halfra. 'Een achtervolging te voet is zinloos en het zal nog wel even duren voor de krijgers.....is het eigenlijk niet vreemd, dat wij heer Gnuba nog niet gezien hebben? Hij was ontvoerd met de drie paarden, volgens de krijgsknechten, die hem vergezelden. Maar hij is niet hier.... en waar komen opeens al deze zadeltassen vandaan?'

Er verschijnt een peinzende blik op Eric's gelaat. 'Wat was dat voor een beeldje waar Gunnar mee van door ging?'

'Dat heeft de schurk van Gnuba gestolen!' snauwt Halfra 'en ik vergis me daar niet in, want met datzelfde vermaledijde beeldje gaf Gnuba mij de slag op het hoofd.' Met een diepe frons staart de Noorman voor zich uit.

'Tja, het klopt allemaal, Heer Halfra.....het ene bewijs tegen Gnuba stapelt zich op het andere, en toch is er iets in deze geschiedenis, dat mij niet be- valt. Er hapert iets aan.....'

Maar hij zwijgt, als het hoefgetrappel van een aantal paarden tot hem door- dringt. Een twintigtal ruiters verschijnen nu tussen de stammen en Halfra, ge- volgd door Eric, treedt hen snel tegenover. Het bericht van Eric's aanwezigheid is inmiddels reeds aan allen bekend en eerbiedig richt de aanvoerder zich tot zijn koning.

'Heer Harald laat U groeten, Heer!' zegt de man. 'Zijn wonden zijn verzorgd en hij maakt het goed.' 'In orde,' knikt Eric. 'Laat de zakken met roversbuit naar de hofstede brengen en zoekt de omstreken af naar Heer Gnuba. Ik vrees, dat hem wat overkomen is. Geef me tien man mee, om de rover te achtervolgen, doch snel, er is al veel tijd verloren!'

De krijgers staan gediensig hun paarden af en op een teken van de Noorman zet het kleine troepje zich snel in beweging.

Zij hebben echter nauwelijks 100 meter afgelegd, als een luide schreeuw Eric zijn ros doet inhouden. Een der achtergebleven krijgers snelt ademloos nabij.

'Heer Koning,' roept de man. 'Er.....komt een vreemd geluid uit de bosjes..... er is niets te zien en toch is het af en toe zo duidelijk hoorbaar..... Ik heb zo'n geluid nog nooit eerder gehoord.'

'Zet jij de achtervolging voort!' bijt Eric de aanvoerder toe, terwijl hij zijn paard wendt en Halfra een teken geeft. 'En denk er aan, ge moet de jongen levend in handen krijgen!' roept hij snel de verdwijnende troep na. Dan keert hij met Halfra in draf terug naar de plaats, waar de achtergebleven krijgers bezig zijn de buitgemaakte zadeltassen op te laden. 'Het kwam uit die richting, heer,' mompelt de man, die de leiding heeft over het troepje, terwijl hij schuif over zijn schouder wijst. 'Ga mij voor!' beveelt de Noorman kort. Met een vlugge blik naar zijn makkers, die bedremmeld bijeen staan, leidt de man hen het dichte kreupelhout in. Dan staat hij eensklaps stil en een trek van bijgelovige vrees verspreidt zich over zijn gelaat. 'D-daar was het weer,' stamelt hij. 'Ik ga terug, Heer.... een lafaard ben ik niet en ik sta mijn mannetje in het gevecht, maar d-dit zijn bosgeesten.....aardgeesten!'

En voor de Noorman van zijn verbazing bekomen is, heeft de krijger de aftocht geblazen. 'Aard-eh-geesten?' mompelt heer Halfra wijfelend, terwijl hij voor alle zekerheid zijn zwaard trekt. 'Kom aan, ik.....'

Met een kort gebaar legt Eric hem het zwijgen op en nu horen zij duidelijk een dof, gesmoord gekreun tussen de donkere stammen opstijgen. 'Dat kwam ergens van be-beneden,' fluistert Halfra verblekend. 'Te deksel, wat bereikt men eigenlijk met een zwaard tegen a-aardgeesten?'

Doch Eric hoort hem niet meer. Afgaande op het geluid is hij het kreupelhout binnengedrongen langs een smal, nauwelijks zichtbaar paadje en als hij de grote takkenbos ontdekt, die kennelijk door mensenheden tussen enkele zware stammen is opgestapeld, knikt hij tevreden. Met zijn zwaard slaat hij de takken uiteen en een van ruwe boomstammen gemaakt luik wordt zichtbaar. Halfra die muistil naderbij gekomen is, fluit verbaasd tussen de tanden. Een gesmoorde hulpkreet klinkt op als Eric het luik oplicht. Snel laten de mannen zich neer in een grote, half in de grond gegraven ruimte en het licht, dat schemerig naar binnen valt, belicht zwakjes de man, die daar gebonden op de grond ligt.

'Ziedaar, Uw aardgeest,' zegt Eric grimmig, terwijl hij zich over de steunen-de gestalte buigt. 'Het is niemand minder dan heer Gnuba!'

Eric en Halfra slepen hem naar buiten en snijden zijn banden door. De frisse buitenlucht doet de man snel bijkomen, doch hij schrikt als hij de Noorman voor zich ziet staan.

'Nu mijn waarde Gnuba,' zegt Halfra, 'De laffe schurk is er van door, doch hij zal mij en de koning niet ontsnappen. Ha! Ha!'

Gnuba werpt de spreker een snelle blik toe. 'Ik dank U voor Uw hulp,' mompelt hij, terwijl hij moeizaam overeind krabbelt.

'Hoe is het eigenlijk allemaal gebeurd?' vraagt de Noorman achteloos.

'Wel, dat is nogal duidelijk. Men sloeg de krijgsknechten neer en men ontvoerde eerst daarna, Gnuba,' stelt Halfra voldaan vast. 'Ik had dat met een natuurlijke schranderheid onmiddellijk begrepen.'

Eric staart de ijdele spreker verstoord aan en dan wendt hij zich weer tot Gnuba, die er zwijgend bijstaat.

'Hoeveel aanvallers waren er?'

'Dat weet ik niet.'

'Gij zijt altijd buiten kennis geweest?' 'Ja, dat geloof ik wel.'

De burchtheer tast met een pijnlijk gezicht naar zijn schedel.

'Voorwaar,' lacht Halfra. 'Maak U er geen verwijt van, maar zulke tik kan hard aankomen.'

'Dus, ge hebt mijn vergissing reeds begrepen en vergeven,' zegt Gnuba met een flauw lachje. 'Ik meende werkelijk, dat ge in betrekking stond met de vermeende rovers.' Hij haalt verontschuldigend de schouders op.

'Ik vraag mij af of degenen, die U overvielen, ook de aanslag op heer Halfra pleegden,' mompelt Eric half voor zich heen.

'Dat zou wel kunnen,' valt Gnuba haastig in.

Eric knikt zwijgend en kijkt de andere nadenkend aan.

'Kunt gij mij het geraamte in de kerker verklaren,' zegt hij eensklaps scherp. Met een nietszeggend gezicht staart Gnuba de Koning aan.

'Een geraamte, Heer? vraagt hij dan langzaam. 'Ik weet niet waarover gij spreekt.'

'Komaan,' bijt Eric hem toe. 'Wilt ge soms ontkennen, dat in de kerker, waarin ik U opsloot, een geraamte lag?'

'Maar, dat is onmogelijk.....'

'Ge moet U vergissen,' antwoordt Gnuba verschrikt. 'Wij moeten dadelijk een onderzoek instellen en ik verzeker U dringend daarbij aanwezig te zijn.'

Even neemt Eric de burchtheer onderzoekend op. 'Goed,' zegt hij dan langzaam. 'Ga ons voor heer Gnuba.'

Op de hofstede aangekomen, maakt Eric aanstalte om eerst heer Harald te bezoeken, doch Gnuba dringt er op aan, zo snel mogelijk de kerker in ogenschouw te nemen en stelt voor, dat Heer Halfra Heer Harald gezelschap zal houden. De Noorman heeft de burchtheer nauwlettend gadegeslagen maar niets verraadt zijn gedachten. 't Is goed,' zegt hij effen. 'Gij en ik zullen samen de kerker onderzoeken. En gij zult voorgaan!'

Even is er een geladen spanning tussen de mannen als hun blikken elkaar als degens kruisen. Dan draait Gnuba zich om en begeeft zich op weg.

Hol klinken hun voetstappen in de schemerige gangen, waardoor een kille tocht waait. Voor de bewuste deur blijft de man staan. 'Wij zijn er. Wilt gij de deur openen?' zegt hij en houdt de sleutelbos met een onverschillig gebaar op. Een onverschilligheid die gelogenstraft wordt door de loerende blikken uit halftoegeknepen opgen, die elke beweging van Eric volgen. 'Neen,' zegt deze snijgend. 'Gij zult zelf de deur van Uw kerker openen!'

De man gehoorzaamt en kijkt Eric voor de open deur staande, arglistig aan.

'Uw spel is uit, Heer Gnuba! Gij dacht mij om de tuin te leiden maar ge hebt U schromelijk vergist. Ik heb lang en veel over U nagedacht, Heer Gnuba!'

Als door een zweepslag getroffen, krimpt de man ineen bij deze woorden.

'Gij kent Gunnar, nietwaar? Gij kent hem goed!'

Zonder Gnuba's antwoord af te wachten, vervolgt hij: 'Koud waart ge vanmorgen Uw rit begonnen toe ge liet halthouden om te rusten. Toevallig werd ge daar toen overvallen. Heel toevallig...doch indien ge inderdaad overvallen werdt zoudt ge op het moment van de overval op Heer Harald nog bewusteloos geweest zijn. Niettemin hebt ge toegegeven daarvan af te weten.

Verder nog dit: Het gouden beeldje. In de nacht dat ik uit deze kerker ontsnapte stond het beeldje op Uw Kamer. Toch had Gunnar dat beeldje bij zich toen hij ons enkele uren geleden ontsnapte. Hij kan onmogelijk teruggegaan zijn om het even te halen. Gij hebt dat beeldje dus zelf mee moeten nemen toen ge vanmorgen vroeg uitreed. Een vreemde gewoonte, voorwaar, om met gouden beeldjes uit rijden te gaan! En meent ge, dat ik thans Uw listig plan niet doorzie? Ge hadt gedacht mij hier te kunnen neerslaan, in deze kerker te werpen en Heer Halfra hetzelfde lot te laten delen, is het niet? Welaan, proef Uw eigen medicijn! Treedt binnen in deze kerker. Nu! !'

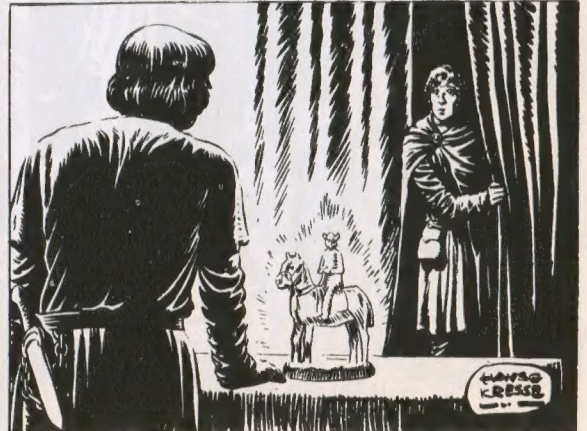
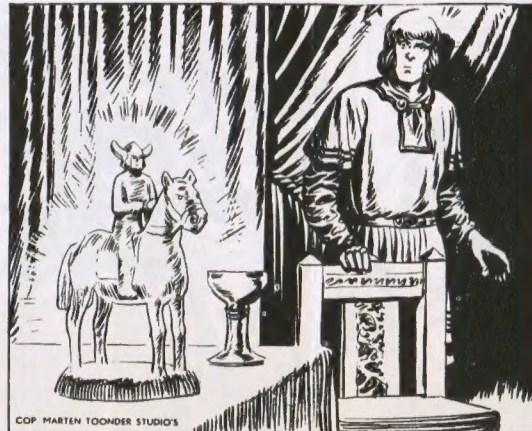
Als een in het nauw gedreven dier kijkt Gnuba Eric aan. Zweet parelt op zijn voorhoofd en instinctief dwaalt zijn hand naar de dolk. Maar dan beseft hij, dat tegenstand nutteloos is en met gebogen hoofd daalt hij langzaam de stenen trap af, terwijl achter hem de deur met een doffe slag dichtvalt.

Nu tenminste een der rovers in verzekerde bewaring gesteld is, en verondersteld mag worden dat ook de gevangenneming van de tweede niet lang meer op zich zal laten wachten, is er voor Eric geen reden meer zijn verblijf op Gnuba's hofstede te verlengen.

Na zich overtuigd te hebben, dat het Heer Harald aan niets ontbreekt, aanvaardt hij de terugreis en Halfra vergezelt hem een eindweegs. 'Ik zal zo spoedig mogelijk krijgers sturen om heer Harald en Gnuba te halen,' zegt Eric als zij in rustige draf het pad volgen. 'Tot zolang verzoek ik U op de hofstede te blijven om een oogje in het zeil te houden! Halfra snuift gewichtig, 'Weet ge Halfra,' vervolgt de Noorman na een korte aarzeling, 'de zaak zit eigenlijk toch eenvoudig in elkaar. Gnuba en Gunnar werkten samen. De hofstede was hun hoofdkwartier. De buit werd in de schuilplaats in het bos verborgen. Die zogenaamde wandelritten van Gnuba, elke morgen waren niets anders dan strooptochten. Mijn komst wierp roet in het eten; bevreesd voor ontdekking spraken de heren af met medeneming van de buit hun biezen te pakken. Daarvoor waren pakpaarden nodig. Vandaar de twee krijgers knechten die hen vergezelden; men had paarden nodig, dus werden de krijgers onschadelijk gemaakt. In het voorbijgaan schudde dit illustere tweetal nog

even heer Harald uit. Bij de bergplaats hebben zij waarschijnlijk ruzie gekregen over de verdeling van de buit, zoals dat meer gaat onder rovers. Gunnar sloeg Gnuba neer en sloot de man op in de bergplaats. Hadden wij hem niet gevonden, dan zou hij zeker van de honger zijn omgekomen. Dit knaapje is inderdaad een gewetenloze schurk. Hij noemde zich Gunnar 'De gevreesde'. Hoe men zich in een mens vergissen kan!' Eric houdt zijn paard in. 'Wij moeten hier afscheid nemen, trouwe makker,' zegt hij. 'Gij gaat terug naar de burcht; zodra ik mijn mensen gevonden heb, wil dan mijn groeten brengen aan Uw oom Bjorn. Vaarwel!' 'Vaarwel, Heer Koning, en tot weerziens,' antwoordt Halfra met een zwierige buiging. Alleen vervolgt Eric zijn tocht. Een gevoel van teleurstelling kan hij niet onderdrukken, niet in de laatste plaats omdat hij zich zo in de jongeman vergist blijkt te hebben. 'Ik ben benieuwd of ik hem nog ooit zal weerzien,' peinst hij, terwijl hij zijn paard behoedzaam door een bergbeek leidt. Weinig kan hij vermoeden wat hem nog te wachten staat!

Er is steeds blijdschap wanneer Eric na zijn tochten thuiskomt op Wogram's burcht. Zo ook nu. Winonah komt hem snel tegemoet, verheugd dat haar heer gemaal weer gezond en wel bij haar terug is. Erwin is uitgelaten van vreugde, loopt druk om hem heen en praat honderduit. 'Ik kan al wat goed boogschieten, Fadir!' zegt hij opgewonden. Vanmiddag heb ik op honderd pas afstand de roos zes keer geraakt. Ik kan al bijna net zo goed schieten als....als....! 'Als wie?' vraagt Eric glimlachend. 'Als Tsacha,' zegt het kind met benepen stemmetje en kijkt verontschuldigd omhoog. 'Kom Erwin, ga nu nog wat buiten spelen,' vermaant Winonah. 'Fadir is moe van de reis en wil zich wat verfrissen. Schoorvoetend gehoorzaamt de jongen, maar hij kan toch niet nalaten voor hij het vertrek verlaat, nog even om te kijken en te zeggen; 'Er staat een verrassing voor U in Uw werkkamer!' 'Wat is dat voor een verrassing?' wendt Eric zich tot Winonah. 'O, een geschenk van Jarl Ulfjot van Isling.'

'Ik moet Svitjold spreken,' merkt Eric dan op. 'Vreemd, dat ik hem nog niet gezien heb. Waar is hij?' 'Hij....is uitgereden,' antwoordt Winonah. 'Ik heb hem nog niet gezien vandaag.' De Noorman fronsde de wenkbrauwen en staart peinzend voor zich uit. 'Ik zal mij maar eerst verkleeden,' zegt hij dan en begeeft zich naar zijn kamer. Nadat hij zich verfrist en omgekleed heeft, drementelt hij op zijn gemak naar zijn werkvertrek. En daar ziet hij een voorwerp staan dat hem wel zeer bekend voorkomt.... het gouden ruiterbeeldje! Met grote ogen staat hij verbaasd naar het beeld te kijken. 'Maar dat kan niet!' mompelt hij, terwijl hij voorzichtig om de tafel heen loopt en het blinkende voorwerp argwanend beschouwt. Zou dit de verrassing zijn die Erwin bedoelde? Een geschenk van Jarl Ulfjot van Isling.. Merkwaardig! Snelle voetstappen klinken in de gang, dan een bescheiden kloppje op de deur. 'Binnen!' roept Eric afwezig, terwijl hij zich omwendt. Het gordijn van de kamer wordt opzij geschoven en met starre verwondering kijkt hij in het gezicht van....Gunnar de Gevreesde!

De lach die Gunnar om de lippen speelt verstart, Winonah en Erwin komen onmiddellijk achter hem binnen, lachend en met een blik van verwachting in de ogen. Winonah die de spanning tussen Eric en Gunnar voelt, kijkt bevreesd van de een naar de ander. Maar Erwin loopt snel naar de tafel en zegt vrolijk: 'Is het geen prachtig beeldje, Fadir?' Een ogenblik zijn aller ogen op het beeldje gevestigd. 'Wie heeft dit hier gebracht?' vraagt Eric gespannen. 'Hij, Fadir,' antwoordt Erwin, naar Gunnar wijzend. Gunnar kijkt verbaasd toe en een twinkeling verschijnt in zijn ogen als Pum Pum, die ook is binnengekomen op zijn tenen gaat staan om op de tafel te kunnen kijken. 'En ik dacht dat het een geschenk was van Jarl Ulfjot,' wendt Eric zich tot Winonah. Gunnar neemt het woord. 'Jarl Ulfjot van Isling is mijn vader, heer Koning. Ik geloof dat ik U een verklaring schuldig ben.' 'Inderdaad,' merkt Eric droogjes op. 'Ik ben zeer benieuwd.' De jongeman vertelt nu, dat hij door zijn vader was gezonden om Eric het beeldje aan te bieden. Onderweg werd hij overvallen door een rover, die hem het beeldje ontstal. Het had geen zin, zonder het beeldje naar Wogram's burcht te gaan; ook wilde hij niet naar huis met de boodschap, dat men hem het kostbare kleinood ontfutseld had. Dus bleef hij in de buurt wat rondhangen en het spreekwoord aandachtig: met dieven vangt men dieven deed hij zich voor als rover.

De komst van Eric en wat daarop volgde, maakte de zaak erg ingewikkeld, vooral toen hij op de hofstede van Gnuba aan zijn stem de burchtheer als de rover herkende. 'Ik wist niet meer wie en wat ik geloven moest, daarom verliet ik U na de ontvluchting zo snel mogelijk. Het was meer geluk dan wijsheid, dat ik Gnuba veraste terwijl hij bezig was de roofofbuit op te laden. Ik wist hem te overmannen, wierp hem in de geheime bergplaats en ging op zoek naar mijn beeldje. Tot mijn geluk vond ik het in zijn zadeltas. De rest weet ge, Ik verzoek U nu, mij mannen mede te geven om de booswicht hier te halen.' 'Dat is niet nodig' zegt Eric wiens trekken zich ontpannen. 'Wij hebben hem al gevonden, hij zal zijn straf niet ontgaan!' 'Een ding is mij niet duidelijk,' merkt Gunnar peinzend op. 'Bij de zogenaamde overval op de marskramer, bedreigde gij de man met Uw boog. Waarom deedt ge dat?' 'Ik richtte niet op de marskramer maar op U!' 'Op mij? Dus indien ik de man kwaad gedaan had....' 'Dan zou ik U onschadelijk gemaakt hebben, U, Gunnar de Gevreesde.' De jongen kijkt even verbluft op. 'Sigvat!' brengt hij dan uit en begint schaterend te lachen, daarin gevolgd door de anderen.

Einde

Tentoonstellingen en ander stripgemanifesteer in 1968

Naast STRIP '68 (6 april) en een Strip-schap-ruilbeurs (12 oktober) kenden we nog 3 stripmanifestaties in het negentienhonderdachtenzestige Nederland. Het waren 3 tentoonstellingen, u welbekend, (En zoniet (foei!): het waren 'Allemaal Beeldverhaal' in april, 'Lars Moron' in september en 'De Vijftiger Jaren' in november).

Onze Pers (hihi), die zo langzamerhand al aardig strippek begint te worden (nog niet gek genoeg, hoor), heeft er keurig, bij gebrek aan een echte (wat is dat?) striptologies (weer zo iets gek; iets nieuws zeker) medewerker (zijn die er dan al?), haar jazz-, pop-, film-, kunst- of literatuurrecensenten op afgezonden. We weten er dus alles van. Maar er was nog 'n tentoonstelling in '68 en wel in België, een belangrijke nog wel, die Onze Pers (wie is dat toch?) heel eventjes vergeten heeft. Maar voor ik daarop kom nog even de laatste gebeurtenis (op stripgebied): de opening van neerlandse eerste stripantiekariaat Lambiek (hoezee, we worden erkend, we hoeven niet meer in een winkel met echte boeken naar strips te zoeken, wat worden we toch gelukkig met alweer een frustraatsie minder, en ze pakken het nog in ook, bla bla).

Tsja, het was wel gezellig die middag 8 november. De gehele strip-on-cruïwd was aanwezig. Vandersteen, heftig beïnterviewd, en Frans Piët, opnieuw door niemand opgemerkt en ten onrechte! Daar sta je dan. Als volwassen man. 'Ligt Fokkie Flink ook ergens? ' Tsja, we hebben het soms moeilijk met onszelf, hè?

En nu: (stelt U er zich maar nix van voor hoor) nog eventjes over de Brusselsese tentoonstelling 'Het stripverhaal in België' van 29 juni tot 25 augustus 1968 in de Koninklijke Albert I-bibliotheek.

Dat hebt U dan weer mooi gemist en de toegang was NB nog vrij ook. Wat U gemist hebt was een zeer cleane uitstalling van het werk van een aantal (de 'grootste' vermoedelijk) Belgische striptekenaars. Keurig ondergebracht in voor ieder een glazen kasje (vitrine) met de benodigde

bijschriften. In de Hergé-kas, de eerste, makettes van de Sirius en de Raket naar de maan, de scepter van Otokar, het Crab-met-de-gulden-scharen-blikje, een onvindbaar exemplaar van 'Tintin chez les Sovjets' (1930) (25.000 tot 30.000 Bfrs.) enz.

Zo, dat was dan kas nummer 1 en er waren er zo nog 17! (Sorry Tom voor het uitroepteken) gevuld met werk van oa. E.P. Jacobs (zie over hem Noordhoeks artikel in P.C. van 12 oktober), Bara, Greg, Morris, Peyo, Will Macherot, Jije, Vandersteen, Franquin e.v.a. (en vele anderen).

Ook nog een vitrine met een kolleksie striptijdschriften, waaraan Strip-schrift ontbrak en nog drie prikborden, waarop ik zelfs Schultz en Hart onwaarde (horen er inderdaad niet thuis maar het was wel fijn). Al met al (nu ga ik resumeren en konkluderen, let op, hihi) was het een tentoonstelling die in vergelijking met onze eigen rommelige uitstalling 'Allemaal Beeldverhaal' een wetenschappelijk trekje had. Het was allemaal erg clean, cool, weetjewel. Wat zou het zalig zijn als we in Nederland eens een tentoonstelling 'de Nederstrip' hielden (dus waar alles is en iedereen) in plaats van de inkomplete en sterk aan persoonlijke smaak beantwoordende stripverzamelingen van wat minnaars. Aan wat onze Belgiese kollegaas deden moeten we maar eens een puntje zuigen een keer.

Oja, en dan zou ik bijna nog vergeten (maar niet heus) dat er ook een katalogus uitgegeven is (t.g.v. enz.), waarin de namen van alle Belgische striptekenaars en -scenaristen alfabetisch ver-eend zijn, gevolgd door beknopte bio-en bibliografiese gegevens. Een 'must' (wat een engels allemaal vandaag zeg, ik ben niet goed) voor de strippobel-gofiel. Wanneer komt er nou in Nederlands eens zo'n boekkie, Stripschap, Van der Ham, Rap, enz.

C.J. Aarts

Inleiding tot het Belgisch stripverhaal voor Greg e.a., Brussel, Koninklijke Bibliotheek, 1968, Bfrs. 60. Ook in 't Frans. In Nederland te koop bij Lambiek, Kerkstraat 104, Amsterdam.

SUBLIEM WERKJE VOOR „GEEN GELD”

Als 179ste deel in de reeks Marabout Université verscheen de peperbek van Gérard Blanchard, La bande dessinée, histoire des histoires en images, de la préhistoire à nos jours. Wij kochten het in Brussel voor Bfrs 90, wat op minder dan f. 7 neerkomt, nauwelijks de helft van de prijs van Perry & Aldridge's The Penguin Book of Comics van twee jaar geleden en in kleuren minstens zo fraai uitgevoerd. Beide uitgaven hebben een volstrekt verwaarlozen van de Nederlandse Strip gemeen. In zijn inleiding dekt Blanchard zich meteen al in tegen beschuldigingen van willekeur bij zijn keuze van onderwerpen, ook al door zijn meer dan 300 pagina's volumineuze werk met een chronologische tabel te besluiten, lopende van 30.000 vóór Christus tot en met 1968, waarin zelfs items zijn verwerkt die elders niet aan bod komen en „om zijn wroeging te onderstrepen”.

De stof werd in vijf hoofdgroepen onderverdeeld — de laatste daarvan valt samen met de opkomst van de televisie. De auteur heeft zijn werk opgedragen aan zijn drie kinderen en zijn dertig neven en nichten: hun aller voornamen staan op bladzijde 4. Talrijke Marabouts verschijnen ook in de

Nederlandse taal, als Maraboe. Zo dit nog nodig is, zouden wij ervoor willen pleiten ook la bande dessinée een dergelijke bewerking waardig te keuren. Misschien kan er dan meteen een alfabetisch register aan worden toegevoegd, desnoods ten koste van de neven en nichten.

phf

HERDRUK BRUINTJE BEER

Voor f 3,50 in totaal ontvangt u, in oranje omslag, van Bruintje Beer beide (herdrukte) verhalen De gulzige prinses en De zwarte ridder. Anders dan bij het reeds in het Algemeen Handelsblad herdrukte verhaal Prins Humptie Dumptie werd de tekst enigermate gemoderniseerd. De berijmdheid is daarbij gelukkig niet helemaal verloren gegaan. Zijn wij juist geïnformeerd, dan is het de heer E. Lankester geweest, die de stoot heeft gegeven tot de wedergeboorte van Bruintje Beer. Hem zou daarvoor dan de lof van Het Stripschap toekomen. En de heer W. Woltz van het Handelsblad zouden wij in overweging willen geven achter in het eerstvolgende deeltje, ten gerieve van ongetwijfeld talloze B.B.-fans, een volledige bibliografie af te drukken.

DEN HAAG: STRIPAVOND VOOR CJP-HOUDERS

Vrijdagavond, 9 mei 1969, Theater in de Steeg aan het Westeinde in Den Haag: een koude lente-avond buiten, smoorheet binnen.

In het aan ten hoogste 95 bezoekers ruimte biedende theatertje verdringen zich ongeveer 125 stripbelangstellenden. Gelukkig zijn er van tijd tot tijd enigen het dringen moe, zodat weer anderen binnen kunnen komen.

Wie al die belangstellenden zijn? Het zijn jonge mensen, die allen in het bezit zijn van een cultureel jeugdpaspoort. In Den Haag zijn namelijk ongeveer 18.000 jongeren van 15 tot en met 22 jaar in het bezit van een „CJP” en zij profiteren in ruime mate van de voordelen, die dit kaartje hun biedt: toneel- en balletvoorstellingen, opera- en cabaretuitvoeringen, filmvertoningen, concerten, lezingen en tentoonstellingen zijn voor hen tegen een uiterst lage prijs toegankelijk. In Den Haag krijgt bovendien elke CJP-houder een goed verzorgd maandblad in de bus. In dat maandblad — „Sleutel” — staan de manifestaties aangekondigd, die voor de CJP-houders tegen gereduceerde prijzen toegankelijk zijn. Bovendien worden vele van die manifestaties in woord en/of beeld toegelicht. Kortom, een aantrekkelijk bezit, zo’n CJP.

Ook de „Strip-avond” was in dat maandblad aangekondigd; niet alleen redactioneel,

maar ook met een met strip-figuren gevulde voorpagina. Geen wonder dus, dat de langstelling gewekt en het bezoekersaantal groot was.

In de van minuut tot minuut warmer wordende foyer schuifelde de massa langs de op lange schragen (maar onder glasplaten liggende!) uitgestalde strip-juwelen: oude tot zéér oude strips, hetzij in boekvorm, dan wel als knipsels. In een hoek van diezelfde (overvolle) foyer had een Haagse boekhandelaar een stand ingericht met nieuwe stripboeken en -prenten. Aanvankelijk reageerden de bezoekers wat flauwtjes, maar met de temperatuur steeg ook het enthousiasme: men raakte in een stevige strip-discussie verzeild of werd het middelpunt van een steeds groter vormen aannemende strip-ruilbeurs.

Hoogtepunt van de avond was ongetwijfeld de vertoning van enkele veelal oude (en daarom juist luid toegejuichte) stripfilms. Kortom, een zeer geslaagde „Strip-avond” voor CJP-houders, waarvoor het Haagse/Delftse „Stripschap”-lid Paul van de Kamer zich bijzonder heeft ingespannen. Niet vergeefs overigens, want de reacties van de CJP-houders waren overweldigend en be- wezen opnieuw, dat ook (en juist!) in Den Haag de strip leeft!

CJP

HONDEN

Sinds de heer J.D. van Exter met dat hondje bezig is, is de strip Brommy en Tommie veel afgezakt. Iedere hondenliefhebber weet dat je een hond geen visgraten mag geven. Waar maak je je druk om, zeg ik bij mezelf. Maar toch lijkt het me goed, in het belang van de honden daar even op te wijzen.

Valkenburg J. Hanlo

SCHEPPER VAN DUMBO OVERLEDEN

De tekenaar Vladimir William Peter Tytla, oud-medewerker van Walt Disney en schep- per van Dumbo de olifant, is eind 1968 in zijn woning te East Lyme overleden. Hij was 64 jaar. Behalve Dumbo schiep hij ook de zeven dwergen in de film Sneeuwwitje. Voor Paramount maakte hij de reeks Popeye-tekenfilms

Jeugdbladen in Nederland

In Nederland worden momenteel iedere week meer dan anderhalfmiljoen jeugdbladen verspreid. Ariadneredacteur A.H. Hell zocht enige oplagecijfers uit die allicht ook lezers van Stripschrift interesseren. Daar gaan we dan. Voor de vier binnen de VNU samenwerkende uitgevers zien de cijfers er als volgt uit:

Geïllustreerde Pers	Donald Duck	391.000
	Pep	191.000
Malmberg	Okki en Taptoe	270.000
Spaarnestad	Sjors	225.000
	Tina	155.000
	Bobo	100.000
	Kijk	50.000
Rotogravure	TV 2000	60.000
	Barend de Beer (maandblad)	40.000

Het lijkt ons niet te boud beweerd wanneer wij TV 2000 de fatale rode streep gevaarlijk dicht zien naderen: als het niet spoedig een up to date formule gaat toepassen en meer oorspronkelijk (lees: kostbaarder) werk publiceert zit het er dik in dat TV 2000 binnenkort wordt genaast door De Fabeltjeskrant. Geen Wet Voorziening Perswezen is daartegen opgewassen..... We gaan nog even door:

Albert Heijn	Heintje (wekelijks)	165.000
Van der Hout	Kuifje	32.000
	Superman (maandblad)	25.000
Dupuis	Robbedoes	16.000
En daar hebben we het dan, buiten de Classics, mee gehad.		

Ruilrubriek

Aangeboden: Fokkie Flink, Klaasje Allemansverdriet, Joris Voetangel, Miezeliëntje, Pinkie Pienter, Kick Wilstra, Rob, Eric, Orme Keesje, Thijs Wijs, Kappie, Panda, Hollewijn, Tom Poes.

Gevraagd: Piloot Storm, Tekko Taks, Fokkie Flink, Bim, Mikkie Muis, Tom Poes.

A.C. Nijmeijer,
Eeldersingel 2, Groningen.

Gevraagd: Tom Poes, Hollewijn, Panda.
Nadere bijzonderheden in vorige advertenties.

Aangeboden: Toovertuin (met kopieën), Wonderdokter, Achtgever, Meesterschilder, Ijmtteam, Niks, Kweetal, Ijzervreters, Reuzenvogel, Horror, Dankputters, Feunix, enz.enz.
Hollewijnverhalen: S-spel, ontvoering, wetgever, enz.
Panda

G.J. Hungerink,
Rijnstraat 5A, Leiden.

Gevraagd: Robbedoesweekblad 1938 - 1952, nummers 1 - 599, los of ingebonden. Albums: Karamel en Romulus, Robbedoes en de Sphinx, Robbedoes op Avontuur, Jan Kordaat speurder I en II, Don Bosco, Christoffel Columbus, Godfried van Bouillon, De blauwe Sperwer I, Tarawa de bloedige Atol, Het Robbedoes-spel, jeugdalboms, Almanak etc.

Aangeboden: Tom Poes knipsels, boekjes, kaarten, Eric 11 - 34, Tombola compleet, Kappie van 1946, De gouden Sphinx.

Ton Konincks,
Van Miereveltlaan 35, Delft, tel. (01730) 35858.

Te koop gevraagd: (ruiling wellicht mogelijk) strips van Bim door Piet van Elk (Treinrovers bezit ik reeds)

Klaas v.d. Spoel,
Postbus 4002, Groningen.

Aangeboden: Kapitein Rob 6, 7, 8, 10, 12, 16, 23, 29, 32, 37, 39, 40.
Tekko Taks 'Op glad ijs'.
Kick Wilstra 5, 6, 9.
Smurfjes, uit Donald Duck, vanaf 1966.

Gevraagd: Tom Poes-strips

G.J. van der Pijl.
Jacob van Lennepstraat 95A, Amsterdam.

TOM POES

Aangeboden: Blauwe Aarde - Tovertuin - Bommelschat (knipsel) - wonderdokter - Horror de Ademloze - geheimzinnige sleutel - wroegwezen (illegale uitgave) - Bommelbende (Revue) - Tom Poes ontmoet een oude bekende (zowel uit de Telegraaf als uit Tom Poes weekblad) - Klerenkoffertje (Donald Duck) - Het betoverde schaakbord (illegale uitg.)

Te ruil voor: Telegraafknipsels, Ons Vrije Nederland, Kleine Zondagsvriend, Bommeloode,

Buitenlandse Bommels, Tom Poessel en ander goed ruilmateriaal.

Ook enige boekjes en knipsels te koop voor f.10,- à f. 15,- ter compensering van recente aankopen.

H.R. Mondria
Tevelingshof 8, Leiden, tel. (01710) 32112.

Gevraagd: (ruiling wellicht mogelijk) Ridder Rudolf van Piet van Elk
Materiaal over Nico Nijn van Pax Steen
Billy de By
Bully Dog strips (B. Dam)
Flip en Flap
Piet Spriet en Ko de Koe

Klaas v.d. Spoel,
Postbus 4002, Groningen.

Aangeboden: Donald Duck, 1956 - 16, 17; 1957 - 25, 38; 1959 - 10, 11, 18, 27, 30, 35, 42, 46.
Gevraagd: idem, 1955 - 49, 50; 1956 - 26, 39, 40, 44; 1958 - 17, 31, 33, 34, 49, 50; 1960 - 22.

G.J. van der Pijl
Jacob van Lennepstraat 95A, Amsterdam.

HAYSEEDS

By HARGREAVIS